

De kwestie

Gemeenteambtenaren die de milieuregels handhaven, worden ook wel toezichthouders genoemd. Zij zien erop toe dat de regels worden nageleefd en grijpen in. Eerst krijgt de overtreder een waarschuwingsbrief, dan een brief dat de gemeente van plan is om een dwangsom op te leggen en tenslotte het opleggen van de dwangsom zelf. In ernstige gevallen worden

Meet

of **N**

Politiemensen en gemeenteambtenaren moeten samen optrekken om milieucriminaliteit te ontdekken en aan te pakken. Krijgen zij het samen voor elkaar of kunnen er dingen beter? Een scherp gesprek.

Carlo van Esch

Handhavingscoördinator Team Preventie & Handhaving, gemeente Oirschot

Carlo van Esch

“De overheid bepaalt de milieuregels. Ons team van toezichthouders controleert bestuurlijk of die regels worden nageleefd. Het strafrechtelijke deel doet de politierecherche, ofwel het RMT. De samenwerking verloopt in principe goed. Het is alleen jammer dat het RMT te weinig tijd heeft voor zogenaamd flankerend beleid en dat gemaakte afspraken onvoldoende worden nagekomen. Dit betekent dat, als de gemeente bij kleinere overtredingen een waarschuwingsbrief stuurt, er nog een brief van de politie overheen komt om wat extra druk te zetten. Dat is nodig, want van alleen een brief van de gemeente schrikt een overtreder niet zo erg. Helaas komt het RMT tegenwoordig te weinig toe aan dit flankerend beleid en het vervolg ervan. Daardoor kunnen wij minder effectief werken.” →

Carlo van Esch

“Dat mag niet gebeuren, maar je ziet het wel vaker. We hebben dat in Oirschot in het verleden ook gezien op het gebied van bouwvergunningen. Daar gaan we tegenwoordig in deze gemeente veel strikter mee om. Ik ben het er ook mee eens dat kleine zaken niet bij het RMT thuishoren. Die kunnen ook bij de lokale politie worden neergelegd, in samenwerking met de gemeente. Zoals het eigenlijk vroeger was geregeld.” →

Carlo van Esch

“Ik kan me niet voorstellen dat het onwil is. Ik beaam wel dat er te weinig zaken aan het RMT worden gemeld. Misschien zien sommige toezichthouders er niet het criminele van in. Daar moeten wij ons met zijn allen dus meer bewust van zijn. Daarnaast moet je niet vergeten dat de milieuregelgeving erg complex is. Er zit wel kennis bij de gemeenten, maar die kan vaak niet op tegen de dure experts die door bijvoorbeeld bedrijven worden ingehuurd. Zeker kwaadwillende ondernemers schakelen alles en iedereen in om de gemeente maar zo lang mogelijk aan het lijntje te houden. Ondertussen krijgen zij helaas de tijd om door te gaan met hun verdachte activiteiten en geld te blijven verdienen. Daar treden we in Oirschot de laatste tijd wel veel strenger tegen op. Het is voor een ondernemer niet meer genoeg om alleen maar een offerte te laten zien voor de vloestofdichte vloer die hij moet aanleggen. Voortaan is het pas goed als het ook werkelijk is gemaakt. Ik zou het ook een goede zaak vinden als het RMT nog actiever meldt waar zij tegenaan loopt. Dan gaat het milieu misschien meer bij de toezichthouders leven.” →

meteen maatregelen genomen zoals het direct sluiten van een bedrijf. De politiemensen van het Regionaal Milieu Team (RMT) zijn vooral bezig met het onderzoeken van middelmatige tot zware vormen van milieucriminaliteit. Zij zijn afhankelijk van aangiftes of meldingen die via burgers, maar ook de toezichthouders binnenkomen. Die meldingen zijn echter schaars.

ing Minds

Jan Rijkers

Milieurechercheur, Regionaal Milieu Team (RMT), Politie Brabant Zuid-Oost

Jan Rijkers

“Dat klopt. Door de magere bezetting van het RMT moeten wij constant prioriteiten stellen. Aan sommige lichte delicten komen we eenvoudig niet toe. Ik maak het niet mooier dan het is. Maar je kunt je tegelijk afvragen: hoort dat flankerend beleid wel bij het RMT thuis? Het RMT is vooral bedoeld voor de grotere zaken op regionaal niveau. Kleine delicten moeten eigenlijk lokaal worden afgehandeld, dat zou ons de helft aan werk besparen. Dat kan al als de gemeente steviger handhaaft. Dat wil zeggen: strak toezicht houden, strak waarschuwen en strak de dwangsom innen. Laat je niet beïnvloeden door andere krachten, wat nu nog vaak gebeurt. Bijvoorbeeld een wethouder die informeel toezeggingen aan een burger doet. Of een ondernemer die maar niet op de vingers wordt getikt, omdat dit qua werkgelegenheid of tradities nogal gevoelig ligt.”

Jan Rijkers

“Wat me wel opvalt is dat we in de regio ongeveer tweehonderd toezichthouders hebben, maar dat het aantal meldingen vanuit die toezichthouders aan het RMT te verwaarlozen is. Je vraagt je af hoe dat komt. Ook merk ik dat sommige toezichthouders bij het lokaal overleg, eens per maand of twee maanden, niet alles lijken te vertellen. In de wandelgangen hoor ik dat er wel iets speelt, maar dit is formeel niet gemeld. Sommige zaken, waar wij toevallig tegenaan lopen, spelen soms zelfs al jaren. Dan is het vreemd dat dit nooit vanuit de gemeente is ingebracht. Wij hebben tweehonderd goede en integere toezichthouders, daarvan ben ik overtuigd. Maar het lijkt wel alsof milieucriminaliteit niet echt tussen de oren zit. In sommige gemeenten is er zelfs helemaal geen lokaal overleg, omdat de toezichthouders zeggen daarvoor geen tijd te hebben.”

Jan Rijkers

“We moeten inderdaad veel scherper met elkaar communiceren, maar gemeenten moeten ook leren om niet alle smoesjes van overtreders voor zoete koek te slikken. En zij moeten hun eigen integriteit beter bewaken. Het kan niet zo zijn dat vervuilde grond door een gemeente zelf niet goed wordt afgevoerd. Het uitwisselen van praktijkinformatie kan zelfs elke dag. Vanwege de onafhankelijkheid zou het het beste zijn als er een regionale pool van toezichthouders komt. Dan wordt elke vorm van onbedoelde belangenverstremming uitgesloten. Voor gemeenten zou het verder interessant zijn als zij makkelijker boetes kunnen opleggen. Bijvoorbeeld een beschikking via het Openbaar Ministerie. Wij op onze beurt als RMT mogen best wat meer gebruik maken van ontnemingen, ofwel het afpakken van de winst van criminelen. Zowel gemeenten als politie zijn van goede wil. Maar in de aanpak van milieucriminaliteit valt gezamenlijk nog een hele wereld te winnen.”

